USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2023/1941

ze dne 10. května 2023

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) na rozpočtový rok 2021

Evropský parlament,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž na rozpočtový rok 2021,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0142/2023),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]) Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (dále jen „agentura“) její konečný rozpočet na rozpočtový rok 2021 činil 535 245 042 EUR, což ve srovnání s rokem 2020 představuje zvýšení o 46,87 %; vzhledem k tomu, že rozpočet agentury se odvíjí převážně od rozpočtu Unie;

B. vzhledem k tomu, že všechny orgány, instituce a jiné subjekty Unie by měly být transparentní a plně se zodpovídat občanům Unie za prostředky, které jim byly svěřeny;

C. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce agentury za rozpočtový rok 2021 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

D. vzhledem k tomu, že od prosince 2019 plní agentura nový mandát s rozšířením, které je významné z hlediska misí a zaměstnanců a vyžaduje odpovídající rozpočet;

E. vzhledem k tomu, že v roce 2021 došlo k významnému navýšení rozpočtu agentury a plnění plánu pracovních míst kvůli rozšířenému mandátu udělenému nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ([2]);

F. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zvláštní zprávě č. 8/2021 týkající se podpory pro správu vnějších hranic poskytované agenturou zjistil několik nedostatků souvisejících s primárními činnostmi agentury, konkrétně s monitorováním situace, analýzou rizik, hodnocením zranitelnosti, společnými operacemi a zásahy rychlé reakce na hranicích, návratovými operacemi a odbornou přípravou agentury a chybějícím posouzením potřeb a dopadů před exponenciálním nárůstem výdajů agentury;

Rozpočtové a finanční řízení

1. vítá závěr Účetního dvora, že příjmy a platby, na nichž se zakládá účetní závěrka agentury za rok končící 31. prosincem 2021, jsou ve všech významných ohledech legální a správné;

2. konstatuje, že výsledkem úsilí v souvislosti s monitorováním rozpočtu během rozpočtového roku 2021 byla míra plnění rozpočtu 94,70 %, což ve srovnání s rokem 2020 představuje snížení o 4,27 %; vyzývá agenturu, aby věnovala více pozornosti tomu, aby zabránila nižším úrovním závazků a dosáhla míry bližší cílové hodnotě 100 %;

([1]) Úř. věst. C 141, 29.3.2022, s. 112.

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624 (Úř. věst. L 295, 14.11.2019, s. 1).

3. vyjadřuje politování nad tím, že navzdory tomu, že finanční útvar agentury zavedl určité mechanismy na zlepšení plnění rozpočtu, činila v roce 2021 míra plnění prostředků na platby pouze 50,42 %, což představuje pokles o 4,90 % ve srovnání s rokem 2020; bere na vědomí vysvětlení agentury týkající se tohoto poklesu, podle kterého se platby na operace v terénu z velké části provádí v roce N+1 a výrazné zvýšení rozsahu operací v terénu nevyhnutelně vedlo k poklesu míry čerpání prostředků na platby v roce 2021;

4. bere na vědomí druhý opravný rozpočet agentury v roce 2021 v souvislosti s vrácením částky 14,5 milionu EUR do rozpočtu Unie; domnívá se, že odůvodnění agentury týkající se přijetí tohoto opravného rozpočtu není dostatečné; vyzývá agenturu, aby ve svých budoucích zprávách poskytovala orgánu příslušnému k udělení absolutoria podrobnější odůvodnění toho, proč byly přijaty opravné rozpočty, jimiž se vracejí peníze Unii;

5. je znepokojen mírou přenesených prostředků (prostředky C8) z roku 2020 do roku 2021, která činila 159 400 000 EUR, zatímco z roku 2021 do roku 2022 činila 237 000 000 EUR; má za to, že tato míra je mimořádně vysoká; vyjadřuje politování nad tím, že míra plateb prostředků C8 činila v roce 2021 pouze 87 %, což je méně než v předchozích letech (2019 a 2020); bere však na vědomí připomínku agentury, že tento ukazatel byl ovlivněn pandemií; všímá si, že granty představují asi 60 % celkového provozního rozpočtu agentury a že se většina z nich týká podle agentury činností, které mají obvykle delší horizont; dále bere na vědomí připomínku agentury, že významné objemy přenesených prostředků jsou odůvodněné, protože většina z nich souvisí s životním cyklem činností, které mají konečnou lhůtu v prosinci, což znamená, že přenesení prostředků je nevyhnutelné; chápe připomínku agentury, že riziko zrušení přenesených prostředků je zmírněno skutečností, že pro všechny tyto přenesené prostředky jsou zavedeny právní závazky, které poskytují určitou míru jistoty, že částky budou vyplaceny; nicméně připomíná postoj Účetního dvora a připojuje se k němu, že nadměrné míře přenesených prostředků lze v některých případech zabránit zlepšením rozpočtového plánování a prováděcích cyklů; vyzývá agenturu, aby i nadále vyvíjela úsilí v tomto směru, včetně úsilí o přesnější odhady nákladů a rozpočtové prognózy, a aby podávala zprávy orgánu příslušnému k udělení absolutoria o dosaženém pokroku;

6. vyjadřuje znepokojení nad připomínkou Účetního dvora uvedenou jako „zdůraznění skutečnosti“, jež se týkala přenesení rozpočtového závazku z prosince 2020 do roku 2021, aniž by se opíral o právní závazek učiněný před koncem roku 2020; konstatuje, že platby týkající se tohoto problému činily v roce 2021 18 375 458 EUR; dále bere na vědomí skutečnost, že agentura tento případ nesouladu řešila během celého roku 2021 prostřednictvím následných právních závazků;

7. se znepokojením bere na vědomí druhou připomínku Účetního dvora označenou jako „zdůraznění skutečnosti“, že příspěvky od zemí schengenského prostoru, které nejsou členy EU, a vyrovnávací příspěvek Unie nejsou vypočteny správně; bere na vědomí, že příspěvek zemí schengenského prostoru byl nadhodnocen o 2,6 milionu EUR a vyrovnávací příspěvek byl podhodnocen o tutéž částku; bere dále na vědomí, že to nemělo žádný dopad na provozní příjmy vykázané ve výkazu o finanční výkonnosti za rok 2021; trvá však na své připomínce, že to svědčí o tom, že je třeba, aby Komise poskytla orgánům Unie další pokyny ohledně toho, jak správně vypočítávat příspěvky od zemí mimo Unii; vyzývá Komisi, aby tyto další pokyny bez prodlení vydala;

8. se znepokojením bere na vědomí třetí připomínku ve formě „zdůraznění skutečnosti“, kterou Účetní dvůr vznesl a jež se týkala prohlášení účetního agentury, že nemá k dispozici nutné informace, které by mu umožnily provést validaci nového systému stanoveného schvalující osobou a určeného k poskytování účetních údajů, v němž se uvádí aktiva a pasiva agentury a plnění rozpočtu; konstatuje, že Komise používá stejný systém, který byl schválen účetním Komise; naléhavě vyzývá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria tento problém objasnila;

9. zdůrazňuje význam silné, účinné a dobře fungující agentury, která je schopna pomáhat členským státům při správě společných vnějších hranic Unie a zajišťovat integrovanou správu hranic s cílem tyto hranice účinně a v plném souladu se základními právy spravovat a zvýšit účinnost politiky Unie v oblasti navracení; bere na vědomí sdílenou odpovědnost agentury a členských států při plnění povinností v oblasti základních práv; zdůrazňuje, že účinná a spravedlivá správa vnějších hranic má zásadní význam pro ochranu schengenského prostoru jako prostoru svobody, bezpečnosti a práva; zdůrazňuje, že úzká spolupráce a dohody se třetími zeměmi v oblastech, jako je zpětné přebírání osob, technická pomoc, odborná příprava a návratové činnosti, spolu s rozvojovou pomocí jsou důležité pro zajištění účinné správy hranic EU ([3]); vyzývá agenturu a členské státy, aby dále rozvíjely struktury spolupráce, sdílení informací a výměny osvědčených postupů;

10. bere na vědomí opatření agentury s cílem zmírnit vysoké riziko ztráty možného nevyčerpaného rozpočtu, v rámci kterého zasílají členské státy každý měsíc monitorovací tabulky, ve kterých se uvádí dosavadní vzniklé skutečné náklady; vyzývá Útvar interního auditu (IAS), aby provedl hodnocení mechanismu agentury pro monitorování nákladů a prognózy potřeb v rámci poskytování grantů, jakož i účinku aktualizací systémů Aplikace agentury Frontex pro navracení (FAR) a Aplikace pro integrované řízení navracení (IRMA) na finanční řízení návratových operací agentury;

Výkonnost

11. bere na vědomí, že agentura v roce 2021 zavedla nové organizační schéma, což je významný počin pro účinné zvládání rozšířeného mandátu; uznává dopad a změny, které s sebou restrukturalizace agentury přinesla; oceňuje v této souvislosti strategii agentury pro zvýšení účinnosti prostřednictvím digitalizace, automatizace nebo zjednodušení pravidel a postupů platných v některých oblastech;

12. bere na vědomí, že v roce 2021 agentura používala jako klíčové ukazatele výkonnosti k posouzení výkonnosti svých činností určitá opatření, která přijala správní rada agentury a která vycházejí z jednotného programového dokumentu na období 2021–2023; s uznáním bere na vědomí, že míra vnímané kvality produktů a služeb, které agentura poskytuje, se zlepšila, protože v roce 2021 dosáhla toho, že 94,34 % hodnocení bylo průměrných, vysokých až velmi vysokých; vyjadřuje politování nad tím, že u některých ukazatelů výkonnosti agentura nedosáhla stanovených cílů, například pokud jde o pozdní platby nebo dostupnost technického vybavení pro nasazení;

13. konstatuje, že agentura úspěšně vyslala do hostitelských členských států a na čtyři letiště v Unii první důstojníky stálého útvaru Evropské pohraniční a pobřežní stráže; uznává, že hlavní činnosti těchto důstojníků se zaměřovaly na podporu spolupráce v oblasti identifikace a vydávání cestovních dokladů, poradenství při navracení a rezervování letenek v aplikaci FAR; dále bere na vědomí, že v roce 2021 provedla agentura 19 společných operací (JO) s 9 hostitelskými členskými státy, 23 zúčastněnými členskými státy, 32 orgány a 4 třetími zeměmi, které se do těchto operací zapojily; bere na vědomí zásah rychlé reakce na hranicích provedený agenturou v reakci na migrační tlak na vnější pozemní hranici mezi Litvou a Běloruskem a za účelem kontroly nelegálních imigračních toků mezi Litvou a Unií, zároveň však zdůrazňuje obavy týkající se základních práv, včetně těch, které označil úředník pro otázky základních práv, které tyto operace přinesly; bere na vědomí operativní komunikaci agentury, ve spojení se zásahem rychlé reakce na hranicích v Litvě, JO Opal Coast v kanálu La Manche a zahájení nové společné operace ve třetí zemi, konkrétně v Srbsku; bere na vědomí zahájení pilotní fáze prvních vyslání styčných důstojníků z členských států; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o hodnocení výsledků této pilotní fáze, jakmile bude dokončena;

14. bere na vědomí, že výsledkem operativních činností provedených na pozemních hranicích v roce 2021 bylo oznámení 3 546 incidentů, při kterých bylo zadrženo 16 304 nelegálních migrantů a účastnilo se jich 6 461 nelegálních migrantů a bylo zatčeno 368 převaděčů; s uznáním bere na vědomí úsilí agentury, které vedlo k navrácení letecky 18 301 státních příslušníků zemí mimo EU, z čehož 10 193 osob bylo navráceno v rámci 337 operací charterovými lety do 33 zemí návratu a 8 108 osob pravidelnými lety do 107 zemí návratu; uznává, že v roce 2021 představovaly dobrovolné návraty 57 % všech návratů pravidelnými lety a že si agentura pronajala 22 letadel na návratové operace; oceňuje úspěšnou přípravu a organizaci první plnohodnotné návratové operace pod vedením agentury, čímž agentura přejímá úlohu pořádajícího členského státu;

([3]) Strategická analýza rizik agentury Frontex 2022.

15. bere na vědomí, že v dubnu 2021 byl podepsán pozměněný stálý operační postup (SOP) týkající se mechanismu oznamování závažných incidentů (SIR), jenž vymezuje úlohu a pravomoci úředníka pro otázky základních práv; dále bere na vědomí, že nezbytný další přezkum SOP týkající se mechanismu SIR byl odložen, vítá skutečnost, že mechanismus SIR se v současné době dokončuje ve spolupráci s úředníkem pro otázky základních práv a po konzultaci s poradním fórem agentury pro základní práva; připomíná, že šlo o jednu ze sedmi podmínek uložených v předchozích letech agentuře pro udělení absolutoria; vyzývá agenturu, aby informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o dokončení dodatečné revize SOP týkající se mechanismu SIR;

16. zdůrazňuje, že každý operační plán by měl zahrnovat transparentní mechanismus hlášení, který zajistí, aby byl každý incident v operační oblasti nahlášen a náležitě sledován; zdůrazňuje, že tento mechanismus hlášení by se měl uplatňovat bez ohledu na způsob financování těchto prostředků, aby bylo zajištěno, že agentura, a zejména úředník pro otázky základních práv, bude moci monitorovat celou operační oblast a prošetřit veškerá hlášení závažných incidentů nebo jiné známky nedodržování předpisů;

17. vítá rozhodnutí agentury ze dne 25. ledna 2022, kterým se podrobně popisují standardní operační postupy pro provádění článku 46 nařízení (EU) 2019/1896 vypracované v souladu s poznámkami a připomínkami členských států a zemí přidružených k Schengenu, úředníka agentury Frontex pro otázky základních práv a poradního fóra agentury Frontex pro základní práva;

18. vítá zavedení informačních systémů pro případy navracení založených na systému pro řízení případů navracení (RECAMAS) v Itálii, Belgii a ve Finsku; připojuje se k doporučení správní rady agentury určenému agentuře, aby komunikovala také s jinými členskými státy a splnila nezbytné podmínky, aby i ony mohly následovat tohoto příkladu;

19. bere na vědomí podstatný nárůst počtu zpráv SIR z pouhých 10 zpráv v roce 2020 na 62 zpráv v roce 2021, přičemž na 53 se vztahovaly nově pozměněné SOP; vyjadřuje politování nad tím, že nejvyšší oznámená čísla se týkala Litvy a Řecka; vítá skutečnost, že byl zaveden nový postup, podle kterého se všechny incidenty, kdy došlo k použití síly, každý měsíc sdílí s úředníkem pro otázky základních práv, který se zavázal k tomu, že každý rok bude vydávat hodnocení tohoto postupu; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o výsledcích tohoto hodnocení; oceňuje skutečnost, že osoby pověřené sledováním základních práv (FROM) zahájily své začlenění do operačního rámce a absolvovaly více než 200 dnů vyslání a navštívily 10 zemí a zúčastnily se 15 návratových misí;

20. bere na vědomí skutečnost, že v roce 2021 bylo v rámci mechanismu pro podávání a vyřizování stížností agentury obdrženo 27 stížností, které přezkoumal úředník pro otázky základních práv a 6 z nich uznal za přípustné; vyjadřuje hluboké znepokojení ohledně údajných porušení základních práv v souvislosti s přípustnými stížnostmi;

21. připomíná, že Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) ve svém rozsudku ze dne 30. června 2022 konstatoval, že litevské právní předpisy, které umožňují odepřít mezinárodní ochranu a žadatele vzít automaticky do vazby pouze z důvodu nedovoleného překročení hranice, jsou neslučitelné s právem Unie; konstatuje, že od července 2022 se agentura již nepodílela na ostraze hranic v Litvě, ani ji nepodporovala; konstatuje však, že agentura i po rozsudku Soudního dvora zachovala svou činnost v Litvě a její zaměstnanci prováděli hraniční kontroly; dále připomíná obavy, včetně obav Rady Evropy, ohledně humanitární situace a údajného porušování základních práv na lotyšsko-běloruské hranici, což bylo způsobeno instrumentalizací migrantů ze strany běloruského režimu; vyzývá agenturu, aby ověřila, že se nepodílí na činnostech souvisejících s litevskými právními předpisy, které Soudní dvůr shledal neslučitelnými s právem Unie, a aby se zdržela účasti na jakýchkoli operacích, které jsou neslučitelné s právem Unie;

22. bere na vědomí právní kroky proti agentuře zahájené u Soudního dvora jménem obětí, které požádaly o ochranu v Řecku; konstatuje, že Soudní dvůr byl požádán, aby určil, zda agentura jednala či nikoli v souladu s čl. 46 odst. 4 nařízení (EU) 2019/1896 tím, že nepřijala rozhodnutí o zrušení financování všech svých činností nebo jejich části v regionu Egejského moře, pozastavení těchto činností nebo jejich úplném či částečném ukončení; vyzývá agenturu, aby v tomto ohledu poskytla Evropskému parlamentu veškerou příslušnou dokumentaci, včetně stanoviska úředníka pro otázky základních práv ze dne 1. září 2022, hlášení závažných incidentů z let 2021 a 2022 a také informací o vyšetřování případu interkulturního mediátora agentury, který byl s nejméně 130 státními příslušníky třetích zemí násilně vyhoštěn do Turecka, jak bylo v listopadu 2021 oznámeno správní radě; konstatuje, že v návaznosti na stanoviska a doporučení úředníka pro otázky základních práv týkající se jeho posouzení situace v Řecku spolupracovala bývalá dočasná výkonná ředitelka společně s úředníkem pro otázky základních práv s řeckými orgány s cílem zavést záruky pro provádění rámce pro základní práva při operativních činnostech prováděných v Řecku; konstatuje, že v návaznosti na tyto diskuse vypracovaly řecké orgány prováděcí plán pro uplatňování záruk, který úředník pro otázky základních práv a správní rada agentury posoudili jako úspěšný; zdůrazňuje skutečnost, že úředník pro otázky základních práv uznává procedurální úsilí, a konstatuje, že úředník pro otázky základních práv agentuře doporučil, aby se v souladu s článkem 46 nařízení (EU) 2019/1896 z Řecka stáhla;

23. bere na vědomí spolupráci agentury s Evropskou agenturou pro kontrolu rybolovu a Evropskou agenturou pro námořní bezpečnost s cílem koordinovat a sdílet zdroje v oblastech, jako je sdílení informací, dohled a komunikační služby, budování kapacit, analýzy rizik a zejména sdílení kapacit; dále konstatuje, že tato spolupráce se řídí trojstranným pracovním ujednáním podepsaným těmito třemi agenturami a aktualizovaným v roce 2021 s platností na dobu neurčitou; vítá provádění tohoto ujednání například prostřednictvím operací, které reagují na záležitosti týkající se pobřežní stráže v konkrétní námořní oblasti a na služby sledovacích letadel, které poskytuje agentura; vyzývá agenturu, aby dále prozkoumala možnosti rovněž koordinovat a sdílet zdroje s jinými agenturami, zejména s agenturami působícími v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, navzdory případným rozdílům v operačních činnostech;

24. bere na vědomí, že agentura posunuje termín pro provedení doporučení č. 1 zvláštní zprávy Účetního dvora č. 8/2021 (termín konec roku 2021) týkajícího se zlepšení rámce pro výměnu informací a evropského situačního přehledu o více než rok z poloviny roku 2022 na 3. a 4. čtvrtletí roku 2023; vyzývá agenturu, aby se touto záležitostí prioritně zabývala;

Personální politika

25. konstatuje, že ke dni 31. prosince 2021 byl plán pracovních míst naplněn z 82 %, vzhledem k tomu, že bylo jmenováno 861 dočasných zaměstnanců z povolených 1 050 na základě rozpočtu Unie; konstatuje, že dále pro agenturu pracovalo 506 smluvních zaměstnanců a 187 vyslaných národních odborníků (přičemž schváleno bylo pro agenturu v roce 2021 celkem 730 smluvních zaměstnanců a 220 vyslaných národních odborníků); vítá obsazenost pracovních míst agentury, která se zvýšila o zhruba 15 % ve srovnání s rokem 2020, přičemž bylo přijato 432 nováčků, ale čisté navýšení o 320 obsazených pracovních míst z 1234 v roce 2020 na 1554 v roce 2021; konstatuje, že současná míra obsazených míst v agentuře činí 79 %, což je nejvyšší míra obsazenosti od vstupu nařízení (EU) 2019/1896 v platnost; dále konstatuje, že úvodní školení o Evropském systému pro cestovní informace a povolení (ETIAS) absolvovalo 44 členů oddělení ústřední jednotky systému ETIAS; vyjadřuje politování nad tím, že v roce 2021 se míra externí fluktuace zaměstnanců agentury téměř zdvojnásobila z 2,8 % v roce 2020 na 4,4 % v roce 2021; uznává soustavné úsilí agentury a zásadní zlepšení v oblasti náboru, navzdory zpožděním; uznává, že včasný nábor zaměstnanců a dosažení zeměpisné rovnováhy jsou i nadále náročné, zejména kvůli nízkému koeficientu pro Polsko; dále konstatuje, že nízký koeficient pro Polsko je pro agenturu dlouhodobým problémem, který se v posledních měsících ještě zhoršil rekordně vysokou inflací v zemi, jež v prosinci 2022 dosáhla 16,6 %;

26. bere na vědomí rozložení genderové vyváženosti agentury vykázané za rok 2021 na úrovni vrcholného vedení, které tvoří 15 mužů (68,18 %) a 7 žen (31,82 %), na úrovni správní rady, která se skládá z 55 mužů (83,3 %) a 11 žen (16,7 %), a mezi zaměstnanci agentury celkově, kde je 1 116 mužů (71,8 %) a 438 žen (28,2 %); uznává, že odpovědnost za zajištění genderové vyváženosti v rámci správní rady nesou členské státy; hluboce lituje toho, že navzdory předchozím výzvám Parlamentu adresovaným agentuře a členským státům nebylo úsilí o zlepšení genderové vyváženosti ve vrcholném vedení agentury dostatečné; naléhavě vyzývá agenturu a členské státy, aby tento problém řešily a zohlednily genderovou vyváženost při náboru nových zaměstnanců a při nominování a jmenování na výše uvedená pracovní místa;

27. s uznáním bere na vědomí jmenování úředníka pro otázky základních práv v červnu 2021; připomíná však zjištění Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), že úřadu úředníka pro otázky základních práv nebyl přidělen pracovník, který by se zabýval zprávami o závažných incidentech, při nichž údajně došlo k porušení základních práv; dále bere na vědomí, že agentura se přiblížila k plnému provádění svého rozšířeného mandátu, jelikož zaměstnává v roce 2022 celkem 46 osob pověřených sledováním základních práv oproti pouhým 20 v roce 2021; konstatuje, že většina osob pověřených sledováním základních práv byla jmenována na úrovni AD; lituje nicméně, že se se mezi osobami pověřenými sledováním základních práv rozlišuje, protože 15 je stále přijato na pracovní místa AST oproti ostatním 31 přijatým na úrovni AD; připomíná dlouhodobou výzvu Parlamentu a Komise, aby nejméně 40 osob pověřených sledováním základních práv bylo jmenováno na úrovni AD; zdůrazňuje, že nařízení (EU) 2019/1896 poskytuje rámec pro další zvyšování počtu osob pověřených sledováním základních práv s tím, jak se agentura rozrůstá, a že původní počet 40 osob pověřených sledováním základních práv je spodní hranicí, nikoli horní; naléhavě vyzývá Komisi a agenturu, aby upravila plán pracovních míst agentury s cílem přijmout všechny osoby pověřené sledováním základních práv na úrovni AD; vyzývá agenturu, aby prováděla další nábory osob pověřených sledováním základních práv výlučně na úrovni AD; dále vyjadřuje politování nad tím, že bylo o téměř dva roky opožděno plnění požadavků podle čl. 110 odst. 6 nařízení (EU) 2019/1896, který stanoví nábor nejméně 40 osob pověřených sledováním základních práv do prosince 2020; připomíná negativní úlohu, kterou sehrál bývalý výkonný ředitel při opakovaných zpožděních tohoto procesu, a vítá úsilí bývalého prozatímního vedení o splnění tohoto požadavku;

28. vítá rozsáhlá zavedená opatření a politiky agentury v boji proti obtěžování; s uznáním bere na vědomí přijetí příručky postupů pro důvěrné poradce (CC) agentury Frontex v roce 2021, ve které se stanoví praktické uplatňování politiky agentury v oblasti boje proti obtěžování; uznává klíčovou úlohu, kterou důvěrní poradci plní při ochraně důstojnosti zaměstnanců agentury a předcházení psychologickému a sexuálnímu obtěžování; zároveň zdůrazňuje význam organizační kultury, která tyto politiky uvádí do praxe, neboť v době přijetí příručky postupů stále přetrvávala závažná pochybení, včetně obtěžování, u klíčových osob v agentuře; bere na vědomí, že tyto problémy byly řešeny v návaznosti na zjištění vyšetřování OLAF; vítá v tomto ohledu závazek agentury ke strukturální transformaci a konkrétně k rozšíření sítě centrálních kontaktních míst; opětovně vyzývá vedení agentury, aby důkladné prošetřilo provádění stávajících postupů proti sexuálnímu obtěžování, plně spolupracovalo se všemi příslušnými orgány, podalo orgánu příslušnému k udělení absolutoria zprávu o zjištěných skutečnostech a předložilo podrobný akční plán s opatřeními, která zajistí nulovou toleranci vůči sexuálnímu obtěžování ve všech činnostech agentury;

29. bere na vědomí odpovědi agentury na písemné otázky Parlamentu, že v roce 2021 bylo příslušným subjektům agentury nahlášeno celkem 10 případů obtěžování; dále konstatuje, že ze 7 formálních řízení zahájených v roce 2021 byly uzavřeny 4 případy; vyzývá agenturu, aby každý dosud neuzavřený případ pečlivě posoudila a zaujala přístup nulové tolerance vůči psychickému, sexuálnímu nebo jinému obtěžování a aby urychleně jednala a povolala pachatele těchto činů k odpovědnosti; dále vyzývá agenturu, aby i nadále informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o výsledcích obnoveného vyšetřování týkajícího se tragického úmrtí zaměstnance v roce 2020;

30. bere na vědomí pozornost a iniciativnost agentury, pokud jde o politiky a postupy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP); v této souvislosti vítá vytvoření interní pracovní skupiny na téma BOZP, která má zajistit účinnou interní koordinaci, konzultaci a určení priorit; vyzývá agenturu, aby informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o seznamu kroků a opatření navrhovaných k provedení v rámci BOZP a o jejich provádění; bere na vědomí opatření, která má agentura v současnosti zavedená, pružnou pracovní dobu a hrazení sportovních aktivit s cílem zlepšit pracovní podmínky zaměstnanců a rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem; vyzývá agenturu, aby přijala v této oblasti více opatření, mimo jiné tím, že bude následovat příkladu jiných orgánů a institucí Unie;

Veřejné zakázky

31. konstatuje, že agentura v roce 2021 zahájila 36 otevřených nabídkových řízení, z nichž 18 vyústilo v podepsané smlouvy v celkové hodnotě 218 400 000 EUR, a že 18 z nich v odhadované hodnotě 241 000 000 EUR stále probíhá; dále konstatuje, že agentura zahájila 29 řízení nízké a střední hodnoty (vyjednávaných se třemi a pěti zájemci) v celkové hodnotě 12 000 000 EUR, přičemž 25 z těchto 29 řízení v roce 2021 vyústilo v podepsané smlouvy v celkové hodnotě 11 800 000 EUR a čtyři z nich v celkové hodnotě 300 000 EUR stále probíhají; dále konstatuje, že v roce 2021 agentura vedla 203 řízení velmi nízké hodnoty (vyjednávaných s jedním zájemcem) v celkové hodnotě 2 500 000 EUR; konečně konstatuje, že v roce 2021 bylo vedeno 991 řízení v rámci stávajících rámcových smluv v celkové hodnotě 194 600 000 EUR, přičemž 900 z nich vyústilo v podepsané jednotlivé zakázky nebo objednávky v celkové hodnotě 172 200 000 EUR, zatímco 91 z nich v celkové hodnotě 22 300 000 EUR stále probíhá;

32. oceňuje úsilí agentury v roce 2021 zajistit strategicky důležité smlouvy v oblastech, jako je podpora sledovacích letadel, poskytování osobních ochranných prostředků a hygienických potřeb, dodání terénních vozidel s náhonem na čtyři kola, dodání služebních zbraní, poskytování družicového snímkování, dodání služeb vypracování map, poskytování meteorologických a oceánografických informačních služeb nebo nákup dronů a užitečného zatížení; vítá pozornost, kterou agentura věnovala návrhu a provádění plánu odborné přípravy v oblasti zadávání zakázek;

33. opakuje, že je hluboce znepokojen zprávami, které se v srpnu 2022 objevily ve sdělovacích prostředcích a podle kterých dodavatel agentury využíval interkulturní mediátory, jimž nabízel pracovní podmínky porušující evropské normy v oblasti odměňování a pracovních podmínek; bere na vědomí petici, kterou v této souvislosti iniciovali interkulturní mediátoři, a na jejich stížnost podanou evropské veřejné ochránkyni práv; bere na vědomí odpovědi agentury sdělovacím prostředkům, že v návaznosti na petici agentura dodavatele kontaktovala a připomněla mu jeho povinnosti; vyjadřuje politování nad tím, že v informacích, které agentura poskytla Parlamentu, nebylo možné nalézt informace o plnění smlouvy a dodržování podmínek pro pracovníky;

34. se znepokojením bere na vědomí připomínky Účetního dvora v oblasti zadávání zakázek; konstatuje zejména, že agentura zahájila zadávací řízení na rámcovou smlouvu týkající se poskytování cestovních služeb, přičemž požadavky na finanční, technickou a odbornou kapacitu uchazečů byly stanoveny velmi nízko; konstatuje, že odhadovaná hodnota zakázky, na jejímž základě agentura učinila své posouzení, činila 15 000 000 EUR, zatímco výchozí hodnota plánovaných nákladů na mise, kterou měla smlouva zajišťovat, byla odhadována na zhruba 240 000 000 EUR; připojuje se k závěru Účetního dvora, že v této věci se agentura vystavila různým rizikům, jako je nemožnost včasného plnění nasmlouvaných služeb v minimální kvalitě a riziko, že smlouva nebude náležitě plněna; vyjadřuje politování nad tím, že smlouva vedla k neplnění, které způsobilo závažné narušení činnosti; vítá, že po ověření byla platnost smlouvy okamžitě ukončena; zdůrazňuje, že je třeba se vyhýbat mírným požadavkům na posouzení uchazečů nebo posouzení provedenému na základě zavádějících údajů;

35. bere na vědomí zprávy agentury o zlepšení plánování a monitorování ročního plánu zadávání zakázek; vyzývá útvar interního auditu, aby tento plán zahrnul do svých budoucích auditů;

Prevence, řešení střetů zájmů a transparentnost

36. vítá úspěšné provedení výzev Parlamentu ke zveřejnění životopisů a prohlášení o zájmech členů správní rady agentury a jejího výkonného vedení na webových stránkách agentury;

37. bere na vědomí další kroky, které agentura podnikla za účelem zvýšení transparentnosti své činnosti; vítá rozhodnutí výkonného ředitele agentury zřídit rejstřík transparentnosti podle článku 118 nařízení (EU) 2019/1896; bere na vědomí odpověď orgánu příslušnému k udělení absolutoria, ve které se uvádí informace o zaregistrovaných kontaktech a schůzkách, které byly zdokumentovány v rejstříku transparentnosti agentury v roce 2021; vyzývá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria pravidelně podávala zprávy o provádění a využívání tohoto nástroje;

38. připomíná rozhodnutí evropské veřejné ochránkyně práv v rámci šetření z vlastního podnětu týkajícího se povinností v oblasti základních práv; dále připomíná, že agentura je povinna zajistit aktivní transparentnost, jak je uvedeno v čl. 114 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1896; vyzývá agenturu, aby provedla všechna doporučení veřejné ochránkyně práv; opakuje svůj návrh, aby agentura vypracovala a zavedla nový kodex chování, který zajistí plnou transparentnost a řádnou správu a řízení, a aby průběžně informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o pokroku, jehož bylo v tomto ohledu dosaženo;

39. zdůrazňuje, že veřejná ochránkyně práv ve svém rozhodnutí ze dne 15. prosince 2022 ve věcech 1261/2020 a 1361/2020 shledala nesprávný úřední postup ze strany agentury, pokud jde o nedávný postup týkající se přístupu k dokumentům;

40. bere na vědomí informativní sdělení agentury ze dne 27. června 2022 o opatřeních přijatých vedením agentury během přechodného období, zejména pak úsilí o posílení postupů nezbytných pro řádnou správu a odpovědnost v rámci organizace prostřednictvím větší transparentnosti, aktivní komunikace a zapojení interních a externích zúčastněných stran; vítá iniciativu agentury vydat komplexní operativní informace pro veřejnost o jejích operativních činnostech; dále vítá závazek agentury zveřejnit na svých webových stránkách doporučení předložená úředníkem pro otázky základních práv a poradním fórem správní radě; vítá skutečnost, že agentura konečně zvýšila transparentnost na svých odvětvových dnech pomocí zveřejnění následných zpráv na webových stránkách agentury, kde se uvádí informace o společnostech účastnících se odvětvových dnů a jejich prezentacích;

41. konstatuje, že uplatnění opatření agentury a pokynů týkajících se whistleblowingu přineslo výsledky; uznává, že v roce 2021 zaměstnanci oznámili jeden případ podvodné činnosti a dva případy údajného obtěžování; dále konstatuje, že jeden z těchto tří případů byl uzavřen, zatímco zbývající dva případy se stále vyšetřují formou vyšetřovací mise; vyzývá agenturu, aby zajistila, aby osoby zodpovědné za tyto tři případy byly pohnány k odpovědnosti, a aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o výsledku a dalších krocích, které budou v souvislosti s těmito případy podniknuty;

42. opakuje, že posílení pravomocí a zdrojů, které jsou agentuře přiděleny, musí jít ruku v ruce s odpovídajícím zvýšením transparentnosti a odpovědnosti a také s řádným dodržováním základních práv a jejich ochranou; v této souvislosti vítá, že agentura používá rejstřík transparentnosti, a bere na vědomí, že správní rada a výkonné vedení považují úsilí o další posílení opatření v oblasti integrity a odpovědnosti na úrovni agentur za prioritu; s uspokojením bere v tomto ohledu na vědomí zřízení útvaru interního auditu a přijetí charty interního auditu v roce 2022; opakuje své zklamání z dosavadních výsledků agentury, pokud jde o odpovědnost, transparentnost a dodržování základních práv, jichž dosáhla pod vedením předchozího výkonného ředitele, který působil jako výkonný ředitel po celý rok 2021 a rezignoval až dne 29. dubna 2022; vítá vyjádřený závazek prozatímního výkonného vedení věnovat se tomuto problému naplno; zdůrazňuje, že tato odpovědnost a transparentnost a dodržování základních práv jsou zásadní při hodnocení pro účely udělení absolutoria agentuře za příslušný rozpočtový rok;

Vnitřní kontrola

43. bere na vědomí posouzení systému vnitřní kontroly, který provedla agentura a podle kterého byl systém v roce 2021 částečně účinný; připojuje se k obavám, které vyjádřila správní rada, že pouze ve 2 ze 17 posuzovaných oblastí nebyly zjištěny žádné nedostatky; dále vyjadřuje znepokojení nad závažnými nedostatky, které byly zjištěny v souvislosti s oblastí 5 („stanoví odpovědnost fyzických osob za jejich povinnosti v oblasti vnitřní kontroly při plnění cílů“) a s oblastí 10 („vybírá a rozvíjí činnosti kontroly, které přispívají ke zmírňování rizik pro dosažení cílů na přijatelné úrovni“); vítá 15 zlepšovacích opatření agentury za účelem posílení kontrol v oblastech, v nichž byly zjištěny nedostatky týkající se kontroly; konstatuje, že 4 z těchto opatření vyžadují průběžné zlepšování a že další 4 opatření se stále provádějí; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria průběžně informovala o dosaženém pokroku;

44. vyjadřuje své znepokojení nad tím, že agentura zaznamenala vysoký počet případů nedodržení předpisů v oblasti řízení smluv a zejména grantů; vyjadřuje politování nad tím, že se významně zvýšil počet odchylek (výjimky a případy nedodržení pravidel) a hodnota, která s nimi souvisí, a to ze 106 v roce 2020 na 159 v roce 2021, respektive z 10,2 milionu EUR v roce 2020 na 21,3 milionu EUR v roce 2021; se znepokojením konstatuje, že v roce 2021 tvořila oblast řízení grantů 72 % této částky; dále konstatuje, že v roce 2021 bylo zaznamenáno 8 odchylek s částkou překračující 1 milion EUR;

45. vyjadřuje politování nad tím, že došlo ke zpožděním při provádění 12 doporučení útvaru interního auditu ohledně řízení smluv, správy IT a řízení projektů a dále řízení, plánování a přidělování lidských zdrojů; vyzývá agenturu, aby tyto nedostatky napravila, jakmile to bude možné, případně s pomocí Komise, a průběžně informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o pokroku v této záležitosti;

46. připomíná doporučení Účetního dvora, aby agentura přijala a zavedla politiku týkající se citlivých pracovních pozic; bere na vědomí zprávu agentury, že návrh této politiky se v současné době dokončuje; vyzývá agenturu, aby toto doporučení provedla co nejdříve;

47. bere na vědomí připomínky Účetního dvora týkající se nedostatků v oblasti výběrových řízení, zadávacích řízení a v souvislosti s přenesením pravomocí na schvalující osoby (pověřené nebo dále pověřené), které zjistila vnitřní kontrola agentury; dále bere na vědomí odpovědi agentury na závěry Účetního dvora a opatření, která již byla přijata; vítá, že agentura v lednu 2022 přijala jasnější pokyny pro členy výběrových komisí, jež zajistí jednotnější posuzování a harmonizované postupy; vyzývá útvar interního auditu, aby tyto aktualizované postupy náboru zahrnul do svých budoucích auditů;

48. vítá, že byla zavedena opatření na zlepšení postupu převedení finančních prostředků do následujícího období s cílem zabránit protiprávnímu přenosu prostředků; dále vítá dohodu o zapojení finančních útvarů agentury do procesu přenosu prostředků, plánované zlepšení odborné přípravy poskytované pověřeným schvalujícím osobám, jakož i o zřízení pracoviště útvaru interního auditu v rámci agentury;

Digitalizace a zelená transformace

49. oceňuje cíl agentury dále začleňovat udržitelnost do svých operativních, analytických, vědeckých a správních činností; bere na vědomí kladné hodnocení zkušeností agentury se zelenými veřejnými zakázkami po zavedení pokynů v této oblasti; vítá, že se agentura rozhodla sdílet osvědčené postupy a poznatky s jinými agenturami, jak k tomu vybízel orgán příslušný k udělení absolutoria; dále vítá osvětové činnosti související se zelenými zakázkami; konstatuje, že subjektům agentury se soustavně doporučuje, aby při zadávání veřejných zakázek využívaly zelená kritéria a řešení;

50. konstatuje, že v roce 2021 agentura vykonávala předsednictví sítě agentur působících v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí (JHAAN), kterou tvoří devět agentur Unie; vítá rozhodnutí agentury zabývat se spoluprací mezi agenturami působícími v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, a to prostřednictvím seminářů a školení v oblasti změny klimatu, trestné činnosti proti životnímu prostředí, uhlíkové neutrality organizace a politiky Zelené dohody pro Evropu; s uznáním bere na vědomí, že síť JHAAN se zavázala přijmout řadu opatření na podporu životního prostředí a boje proti trestné činnosti proti životnímu prostředí; oceňuje, že síť JHAAN podepsala společné prohlášení o Zelené dohodě pro Evropu, ve kterém se zavazuje dodržovat evropské politické cíle týkající se tohoto rámce a podporovat Unii a členské státy při jejich provádění;

51. vítá různá opatření agentury na omezení environmentálního dopadu jejích činností, mimo jiné i prostřednictvím digitálních řešení pro oběh dokumentů v elektronické formě, „bezpapírové“ pracovní toky v případě finančních transakcí, nástroje elektronického učení pro činnosti odborné přípravy nebo schůze na dálku; chápe, že na cestě k dosažení uhlíkové neutrality je cílem agentury shromažďovat údaje o uhlíkové stopě a spotřebě na osobu; dále bere na vědomí, že agentura zahájila studii s názvem „Zelená dohoda pro Evropu a Evropská pohraniční a pobřežní stráž“ s cílem začlenit environmentální udržitelnost do všech postupů, politik a operací agentury; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o výsledcích této studie a s ní spojených návazných opatřeních;

52. vítá rozhodnutí agentury přijmout vlastní strategii kybernetické bezpečnosti, která se bude zabývat opatřeními, jež je třeba provést k posílení odolnosti proti hrozbám v oblasti kybernetické bezpečnosti a k ochraně digitálních záznamů agentury; dále v této oblasti vítá nejdůležitější opatření provedená v roce 2021, včetně posílení schopnosti monitorovat bezpečnost, schopnosti řízení zranitelnosti v oblasti IKT a technologie odhalování hrozeb pro koncové stanice a reakce na ně; bere na vědomí, že agentura přijala bezpečnostní pravidla agentury Frontex, rámec pro řízení informací agentury Frontex a strategii pro IKT na období 2022–2027; dále bere na vědomí, že agentura plánuje zřídit bezpečnostní operační středisko s nepřetržitým provozem pro operace v oblasti kybernetické bezpečnosti;

53. bere na vědomí, že strategie agentury pro zvýšení účinnosti je úzce propojena se zavedením různých informačních nástrojů; vítá modernizaci struktury sítě EU-RESTRICTED EUROSUR, rozsáhlou digitální podporu poskytovanou zaměstnancům agentury a nasazení stálého útvaru s digitálními znalostmi s cílem získat zkušenosti s poskytováním podpory mimo stálé pracoviště v operačních oblastech; vyzývá k plnému začlenění systému SYSPER do řízení lidských zdrojů v agentuře;

54. oceňuje úsilí agentury a její pokrok v oblasti digitalizace v souvislosti s navracením, zejména aktualizaci referenčního modelu RECAMAS, nové verze aplikace FAR a systémů charterových letů FAR a nepřetržité shromažďování statistických dat prostřednictvím systému IRMA;

Kontinuita činností v průběhu krize způsobené onemocněním COVID-19

55. vítá přijetí plánu kontinuity činností agentury; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o provádění tohoto plánu;

56. oceňuje setrvalé úsilí agentury o přizpůsobení se měnícím se podmínkám v souvislosti se třetí a čtvrtou vlnou pandemie, mimo jiné i prostřednictvím aktualizovaných interních postupů, jako jsou „bezpapírové“ pracovní toky, on-line schvalování nebo virtuální schůze; uznává klíčovou úlohu krizové buňky vytvořené po vypuknutí pandemie na podporu výkonného vedení při rozhodování s cílem zajistit kontinuitu činností, minimalizovat narušení operací agentury a zajistit bezpečné pracovní prostředí;

57. vítá, že agentura vypracovala pokyny týkající se ochrany zdraví a bezpečnosti při návratových operacích během pandemie nebo šíření onemocnění, přičemž cílem pokynů je zajistit bezpečné pokračování návratových operací i v těchto situacích;

Další připomínky

58. vítá závazek agentury definovat a zavést dodržování základních práv v rámci svých činností prostřednictvím přijetí strategie pro základní práva a akčního plánu v oblasti základních práv v roce 2021; vítá závazek agentury sledovat provádění akčního plánu v oblasti základních práv; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o aktuální situaci v souvislosti s pokrokem při zavádění akčního plánu v oblasti základních práv; zdůrazňuje, že úspěch strategie pro základní práva závisí na jejím provádění a že zjištění obsažená ve zprávě úřadu OLAF, která se rovněž týkají rozpočtového roku 2021, v této souvislosti uvádějí, že i) úředník pro otázky základních práv neměl přístup k provozním informacím, což je v rozporu s ustanoveními nařízení (EU) 2019/1896, a b) že předchozí výkonné vedení agentury ignorovalo zaměstnance, kteří vykonávají svou práci a podávají zprávy o incidentech v oblasti základních práv; v tomto ohledu vítá, že od té doby je úředník pro otázky základních práv zapojen do činnosti a všechny příslušné spisy jsou s ním konzultovány a má pravidelné schůzky s výkonným vedením a poradním fórem; bere na vědomí vytvoření sítě kontaktních míst pro základní práva ve všech subjektech agentury s cílem rozvíjet odborné znalosti týkající se základních práv ve všech oblastech činnosti; uznává významnou úlohu osob pověřených sledováním základních práv, včetně jejich přístupu do operačních oblastí a úzké spolupráce s operačními zaměstnanci agentury; bere nicméně na vědomí, že kancelář úředníka pro otázky základních práv má méně než 20 zaměstnanců, a to navzdory rostoucím počtům v náborovém plánu agentury; vyzývá agenturu, aby zintenzivnila své úsilí o zajištění dostatečných zdrojů pro kancelář úředníka pro otázky základních práv, aby mohla provádět činnosti, které jí přísluší; dále bere na vědomí rozhodnutí agentury, kterým se stanoví pravidla pro výkonného ředitele a správní radu, pokud jde o informování poradního fóra o opatřeních navazujících na jeho doporučení a o přijetí opatření týkajících se doporučení úředníka pro otázky základních práv; očekává, že agentura provede doporučení úředníka pro otázky základních práv, která jsou uvedena v jeho výroční zprávě za rok 2021; vyzývá agenturu, aby zajistila, aby doporučení úředníka pro otázky základních práv a poradního fóra předložená správní radě byla sdílena s orgánem příslušným k udělení absolutoria;

59. opakuje, že zjištění uvedená ve zprávě úřadu OLAF se omezují na pochybení a nedodržování postupů ze strany jednotlivců; uznává, že agentura odvedla cennou práci pro posílení úlohy úředníka pro otázky základních práv, ale že agentura dosud neprovedla hlubší analýzu s cílem vyloučit strukturální problémy; v této souvislosti opakuje, že je třeba i) analyzovat vnitřní brzdy a protiváhy, neboť pochybení jednotlivců bylo tolerováno příliš dlouho, ii) sledovat vztahy agentury s členskými státy, neboť zjištění úřadu OLAF poukazují na to, že členské státy vyvíjejí tlak na pobřežní hlídky a tají nucené navracení, což ohrožuje práci agentury nad rámec minulého vedení, a iii) vyhodnotit, zda agentura nadále uplatňuje článek 46 nařízení (EU) 2019/1896, jak je uvedeno v rozhodnutí agentury zvýšit přítomnost v Egejském moři, a to navzdory zprávám sdělovacích prostředků a zjištěním úřadu OLAF, které poukazují na přetrvávající porušování základních práv v této oblasti;

60. konstatuje, že od října 2021 agentura pravidelně podává správní radě zprávy o pokroku při provádění doporučení evropské veřejné ochránkyně práv, pracovní skupiny pro základní práva a právní a provozní aspekty operací v Egejském moři a pracovní skupiny Evropského parlamentu pro kontrolu agentury Frontex; žádá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala rovněž o pokroku při provádění těchto doporučení;

61. připomíná závěr Soudního dvora, že rozhodnutí o navrácení vydaná maďarskými orgány jsou v rozporu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ([4]) a s Listinou základních práv Evropské unie; vyzývá agenturu, aby se neúčastnila žádné operace, která není slučitelná s unijním právem; na základě odpovědi agentury bere na vědomí, že provedla ověřování a dospěla k závěru, že se nikdy neúčastnila navracení v souvislosti s maďarskými zákony, které Soudní dvůr považuje za neslučitelné s unijním právem (vnitrostátní maďarský zákon LXXXIX z roku 2007 a zákon LVIII z roku 2020); zdůrazňuje, že pokud chce agentura začít znovu, včetně obnovení závazku transparentnosti, měla by v těchto případech zajistit větší jasnost a transparentnost; bere na vědomí, že agentura uvedla, že požaduje, aby Maďarsko při žádosti o její podporu potvrdilo zvláštní prohlášení o vyloučení odpovědnosti týkající se procesních aspektů, a uvedla, že agentura učiní vše, co je v jejích silách, aby zajistila, že všechna řízení o navrácení podporovaná agenturou v Maďarsku budou plně v souladu s příslušným právním rámcem EU pro navracení a azyl; dále konstatuje, že agentura zintenzivnila monitorování návratových operací v Maďarsku a konzultace a spolupráci s úředníkem pro otázky základních práv v Maďarsku; zdůrazňuje, že postupy jsou tak účinné, jak účinné je jejich provádění, což je obzvláště důležité vzhledem k celkové situaci v oblasti právního státu v Maďarsku;

62. zdůrazňuje, že přímé a nepřímé zapojení agentury do činností správy a ostrahy hranic musí jít ruku v ruce s předcházením porušování základních práv a bojem proti němu a se zajištěním dodržování zásady nenavracení v souladu s *acquis* Unie; vyzývá správní radu agentury, aby dále posílila struktury vnitřního dohledu, a opakuje, že je důležité neustále přezkoumávat a kontrolovat činnosti řídicího týmu za účelem včasného zjištění a řešení všech případů špatného řízení, jakož i uplatňovat standardní operační postupy a zrušit financování činností agentury, pozastavit je či ukončit nebo tyto činnosti nezahájit, pokud se vyskytnou taková rizika;

63. bere na vědomí rozhodnutí správní rady agentury z roku 2021, kterými se přijímají prováděcí předpisy týkající se pravidel zpracování osobních údajů; připomíná, že evropský inspektor ochrany údajů vydal stanoviska k pravidlům zpracování údajů agentury a následně agentura příslušná rozhodnutí správní rady přepracovala, aby byl zajištěn plný soulad s pravidly Unie v oblasti ochrany údajů; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o pokroku v této záležitosti; dále vyzývá agenturu, aby v důsledku revize rozhodnutí správní rady o pravidlech zpracování údajů požádala evropského inspektora ochrany údajů o stanovisko;

64. se znepokojením si všímá zpráv sdělovacích prostředků o údajném nesprávném postupu při rozšiřování zpracování osobních údajů pro program analýzy rizik; na základě odpovědi agentury konstatuje, že projekt byl realizován v letech 2015 až 2017, což agentuře umožnilo rozvíjet kapacity potřebné pro zpracování osobních údajů v souladu s článkem 11c nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1168/2011 ([5]); dále bere na vědomí postoj agentury, že zpracovávala pouze operativní osobní údaje osob podezřelých ze spáchání přeshraničních trestných činů a terorismu a nikdy nezačala zpracovávat osobní údaje obětí a svědků; opět vyjadřuje znepokojení nad zprávami o tom, že pověřenec pro ochranu osobních údajů opakovaně varoval, že toto rozšíření údajů bude v rozporu s právem Unie, ale že se agentura zpočátku rozhodla toto doporučení ignorovat; bere na vědomí rozhodnutí správní rady 56/2021, 68/2021 a 69/2021 přijatá v návaznosti na obdržená stanoviska evropského inspektora ochrany údajů k pravidlům agentury pro ochranu údajů, která vedla k tomu, že pověřenec pro ochranu osobních údajů agentury vypracoval akční plán pro provádění doporučení evropského inspektora ochrany údajů; vyzývá agenturu, aby tuto situaci řešila a zajistila plný soulad s pravidly Unie v oblasti ochrany údajů, aby pravidelně tuto otázku konzultovala s evropským inspektorem ochrany údajů a informovala orgán příslušný k udělení absolutoria o stavu a pokroku reformy;

([4]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 98).

([5]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1168/2011 ze dne 25. října 2011, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 2007/2004 o zřízení Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 1).

65. vyjadřuje politování nad velkým zpožděním, s jakým byl poslancům EP, členům vrcholného vedení a úředníkovi pro otázky základních práv umožněn přístup ke zprávě úřadu OLAF; připomíná, že se očekává předložení dalších dvou závěrečných zpráv úřadu OLAF týkajících se agentury; uznává sice, že zjištění uvedená ve zprávě úřadu OLAF mohou být záležitostí veřejného zájmu, žádá však, aby důvěrná zpráva byla zveřejněna v rámci nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ([6]), aby byla respektována důvěrnost vyšetřování prováděného úřadem OLAF a legitimní práva dotčených osob, včetně jejich práva na ochranu údajů; opětovně požaduje, aby k těmto závěrečným zprávám, jakmile budou dokončeny, měli okamžitý přístup poslanci Parlamentu, stejně jako všichni výkonní pracovníci agentury, kteří potřebují přístup k těmto zprávám, aby byla zajištěna transparentnost a odpovědnost agentury a správné plnění rozpočtu agentury v budoucnosti;

66. bere na vědomí problémy zjištěné prostřednictvím zpráv sdělovacích prostředků, závěrů pracovní skupiny pro kontrolu agentury Frontex, jakož i závěrů obsažených ve zprávě úřadu OLAF, které vedly k odmítnutí udělit absolutorium v předchozím cyklu; zdůrazňuje, že agentura v současnosti prochází procesem transformace po rezignaci předchozího výkonného ředitele s ohledem na vyšetřování úřadu OLAF týkající se chyb v řízení agentury; dále v tomto ohledu vítá různá opatření přijatá prozatímním vedením s cílem zlepšit činnost agentury a příslušné standardy; s uspokojením konstatuje, že tyto kroky řešily problémy v oblasti rozpočtového a finančního řízení, jako je jasnější pověření a dalšího pověření pro platební agentury, důslednější dodržování základních práv prostřednictvím posílené institucionální spolupráce mezi prozatímním výkonným vedením a úředníkem pro otázky základních práv, jakož i změny kultury řízení díky viditelnému posunu směrem k decentralizaci, delegování pravomocí a lepšímu dialogu v rozhodovacím procesu; vítá zejména závazek prozatímního vedení změnit kulturu řízení, usilovat o prolomení kultury mlčení a podporovat kolektivní angažovanost při řešení problémů; vyzývá agenturu, aby i nadále dbala na svůj závazek v plném rozsahu uplatnit tyto nezbytné reformy, a to i po řádném jmenování výkonného ředitele, a aby podávala orgánu příslušnému k udělení absolutoria zprávy o dosaženém pokroku;

67. připomíná agentuře, že se Parlamentu zodpovídá a že Parlament je odhodlán zajistit, aby agentura přispívala k soustavnému a jednotnému uplatňování unijního práva, včetně *acquis* Unie v oblasti základních práv, zejména Listiny základních práv Evropské unie; zdůrazňuje, že k dosažení tohoto cíle je zapotřebí více spolupracovat se správní radou agentury, posílit transparentnost, odpovědnost a demokratický dohled nad agenturou;

68. vyzývá agenturu, aby zvýšila své úsilí o informování občanů Unie a široké veřejnosti o výkonnosti, a to jasným a srozumitelným jazykem; vyzývá agenturu, aby zajistila větší transparentnost a veřejnou odpovědnost prostřednictvím sdělovacích prostředků a sociálních sítí;

69. bere na vědomí rozhodnutí správní rady přijaté na její mimořádné schůzi dne 20. prosince 2022 jmenovat novým výkonným ředitelem agentury Hanse Leijtense; vybízí agenturu, aby zvýšila své úsilí a přijala veškerá opatření nezbytná k zajištění plného dodržování norem Unie, zejména v oblasti rozpočtového a finančního řízení, základních práv, organizační kultury a transparentnosti; znovu vyzývá agenturu, aby předložila podrobný plán, jak hodlá vyřešit zbývající nedostatky, spolu s jasným a podrobným časovým rámcem pro tato opatření, a aby dokončila nápravná opatření k řešení všech přetrvávajících problémů, na které upozornila evropská veřejná ochránkyně práv, pracovní skupina Parlamentu pro kontrolu agentury Frontex a poradní fórum; vyzývá agenturu, aby plně provedla nezbytné reformy, a to i po řádném jmenování výkonného ředitele, a aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o dosaženém pokroku;

70. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 10. května 2023 ([7]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

([7]) Přijaté texty, P9_TA(2023)0190.